

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-ASPÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési ár helyben: E'őfizetési ár vidékre:
 Egész évre . . . 12.- kor. Egész évre . . . 18.- kor.
 Félévre 6.- kor. Félévre 9.- kor.
 Egyes szám ára 4 fillér. Egyes szám ára 6 fillér.

Felelős szerkesztő:
SIMON ISTVÁN.
 Lapkiadó:
HOROVITZ ZSIGMOND.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Darabos-utca 7. szám alatt.
 :: Telefon 412. szám. ::

Háboru vagy béke?

Debrecen, február 9.

A nagy tárgyalások körül napok óta kalandos hírek szárnyalnak. A valóságot még mindig nem lehet tudni. Az azonban elég bizonyos, hogy a függetlenségi párt óvatosan jár el a maga dolgában. A nagy harc, mely a katonai kérdések körül már tíz év óta tart, kudarccal nem végződhetik. A függetlenségi párt minden erejének megfeszítésével azon van, hogy a nemzet érdekeit, minden törvényes eszközzel megvédje.

Kétségtelen, hogy Bécsben el akarják kerülni a további harcot, jobban mondva a hatalmi erő alkalmazását a függetlenségi párt letörésére. Tapasztalásból tudják, hogy az erőszak alkalmazása nem jár tartós haszonnal és eredménnyel. Ezért kapta a kormány azt az utasítást, hogy mindent kísértsen meg a békés kibontakozásra. A béke elől természetesen a függetlenségi párt nem akar elzárkózni és ha Bécsben belátják, azt, hogy a nemzetnek, a nagy eldöztökkel szemben mégis ki kell valamely kívánságát elégténi: akkor létre jöhet a béke. De akkor fel kell hagyni azokkal az ígéret engedményekkel, amelyekből már elég része volt az országnak.

Jól tudják azt, hogy a bécsi körök ígéret-elég bőkezűek, de azt is tudjuk, hogy ez ígéreteket valósággá soha sem váltak.

A függetlenségi párt most már nem ígéreteket, hanem tényeket vár. Elvárja, hogy a nemzet jogos kívánságát, már egyszer részeseit kérdemleges figyelembe. A becsapás politikájából elég jutott nekünk. Illó, hogy egyszer adjanak is valamit. A béke körül folyó tanácskozások csak így vezetnek eredményre.

Nehéz ugyan elhinni azt, hogy Bécsben figyelembe részesüljön a nemzet óhaja. Bécs az erősebb és hatalmasabb s éppen ezért kész min-

dig a jog tiprásra. De a mai nemzetközi helyzet nem alkalmas arra, hogy a monarchia egyik állama, harcban küljön a másikak. Mert leverhet ugyan erőszakkal, de a nemzet rokonszenvét, bizalmát és lekesedését semmi hatalommal meg szerezni nem lehet. Még sem tartjuk kizártnak, hogy a rövidlító osztrák politika az erőszakra határozza magát és akkor Khuen pártja a nemzet ellen fordul. Akkor a függetlenségi párt és a mungók között megindul a nagy mérkőzés. De végre is mi haszna lesz ebből? Mert eddig még Bécsben is csak a hátrányát látják.

Hanem addig, míg a nagy mérkőzésre kerül a sor, még sok tanácskozást folytat Khuen, aki el fog számolni a béke feltételeivel. És ha e feltételeket nem fogadják el a bécsi körök, azután lesz a nagy parlamenti csata. De mindez ma csak feltevés.

Nem lehetetlen, hogy Bécsben is hallgatnak egyszer a jobbik eszűkre és komolyan igyekeznek megtalálni a kibontakozás módjait. — De ez csak úgy lehetséges, ha nem zárkóznak el a függetlenségi kívánságától, amelyek nem új jogokat akarnak elérni, hanem a meglévő nemzeti jogokat érvényesíteni. Ezt pedig — ha a Magyarország igazi alkotmányos ország — figyelmen kívül nem hagyhatja a bécsi politika.

Ismételjük, hogy a függetlenségi párt el van tőkélve arra, hogy az erőszaktól meg nem ijed, a harctól nem áll félre és a pusztá ígéreteket nem ül fel.

Akit annyiszor becsaptak, az nem hisz többé az ígéretekben, amelyet semmi sem garantál. Az erőszakkal és harccal is szembe néz, hiszen ebben is volt már része gyakran. Ha tehát a kormány annyira a szíven viseli a katonai javaslatok keresztül vitelét és annyira erősen képzelet magát a nemzet ellenében: legyen meg a bátorsága arra is, hogy a bécsi körök szemét nyissa fel és referáljon őszintén a helyzetről.

Alkotmányos államban valóságos szegény és megalézés mindaz, amit tapasztalunk kell. — Tengernyi éldozatot hozunk katonai és gazdasági téren eggaránt az osztrákoknak, amely még jó szóra sem méltat és úgy bánik el az egyenjogu állammal, mint egy meghódított tartománnyal. Igérték a választói jog kérdésében — ígérték pénzügyi és gazdasági téren, de nem adtak soha semmit.

Hátl egyen harc, ha harcnak kell lenni, de a függetlenségi pártot ígéretekkel többé ki-elégíteni nem lehet! Ezt pedig tapasztalni fogja Khuen gróf, akinek most a béke és háboru közt kell választania!

Egy decénium munkája.

A kamara fejlődése

Szávay Gyula titkársága alatt.

A legközelebbi kamarai közgyűléseknek egyik fontos tárgyát képezi a múlt évi zárószám-adások előterjesztése. E számadásokat a kamara elnöksége már elkészítette s az állandó számvévo bizottság vizsgálata alá bocsátotta. — A számadások nagyon kedvező képét nyújtják a kamara megerősödésének és anyagi konszolidált-ságának.

A legfőbb adatokat a következőkben közöl-jük: az összes rendes bevételek 99.689 koronát, az összes kiadások 88.635 koronát tesznek ki s így a kamarának 10.000 korona felesleg van. Személyzeti kiadásokra 33.344, dologi kiadásokra 42.598 koronát költött és háztartási fedezete megtakarításából szakoktatási ösztön-díj és munkásjóléti célokra 12.692 koronát fordított. A földművelési és kereskedelmi miniszter-

POÉTÁNAK ÉRZEM MAGAMAT.

Bugy: Sándor után legyorsirta: **Simon István.**

Még aszongyák, hogy én le se hunnam asztat inni, akki vélem ez világi fette szárazon, azut meg vizen törtint. Pedig le tudom biz én, mer jól emlíkszek rá, hogy ides nagyanyám asszony, az Isten nyugtassa meg a haló porába is, jelenleg az ötvenes években mutogatta egy ábécés kömbű a betűket saját őszintén, oszt még ráadásul egy félesztendeig tisztetes Kónya Máté perécektor ur is tötötte belém a tudománt. Az igaz, hogy valami tulajsonon nem szomjuhoztam a bölcsessiget, oszt e má nagyanyám asszony több izekbe oda kopantotta a fejemet a térgyihé, akki szegeletes vót, mer mir azir, hogy a száraz heptika legyalulta rufia a gömbölyüsiget, ammeg ippensigge: sürün megesett, hogy tisztetes Kónya Kónya Máté perécektor ur megfogatta az őnsáját kezeimmel a csizmám órát.

Na de hát a nekem ippensigge elig, akkit tudok, oszt ha nem lett is püspök belőlem, azir aza hivatal se ippet kutya, akkibe sa, átkezüleg vagyok a lúval egyveigest, mer iszen tajigás vonék tán, vagy mi a szószmadzag,

azut meg még azonfejl debreczeni hejjes pógar, mán hogy civis.

Hanem hát hogy egyik szavamat a másikba ne öccsem, ugy esett ez az irodalmi el való határozásom, hogy a mult hetekbe, mikor ojan díszító hidegek jértak, ugy átalfáztam a Simonffy-utcán, hogy, mondok, bétékintek az Arony Miska ur szeszüzletyjibe, oszt megiszok egy porció angyalkönnvet. Le is szállottam egyhangulag a lú vigitül, akkit csak nagy nehezen tultam vigrehajtani, mer oda vótam fagyva a tajigáho, kitelen vótam beleragadni a hajarba, oszt ugy huztam fel magamat az ülsibül.

Arony tésurnát, ahogy bébillentem, mingya kikürttem egy porció szeszéjes italt, oszt lekürttem. Kegyetlen jólesett, még a léikem is csóvalta tüle a fegyezőjít. De mermivelhogy törtintelmileg a szörösnnyaku Burai komám is jelenleg vót, hát az ü egissigire is belöttyenttettem még egy bábgyüszüvel. E meg még átal se járta jól a belső riszemet, hát ehen nyilik az ajtó, oszt toszulnak befelé szip sorjába a cin-borájaim, akar a vadlibák; elől a pohos Csokény a fertelmes nagy hasával, utána meg a többiek, a kehes Harsányi a vikony nyakával, a szopornyikás Gyjók, a férenyaku Gurucz, a

pisze Galgóczy, legvigül a kopasz Dübbencs szom szid.

Hogy oszt ezek is béliptek közzénk a társasáomba, hát kifelen vótam a harmadik pohárt is rájuk köszönteni. A negyediket meg azir kaptam be, mer a szeginy lúra gondoltam, akki odaki didergett az uccán az ajtó előtt.

De azomba ezek a jámbor jövevények se azir tettik tisztetüket Arony urnát, hogy ippet csak hogy na, hanem jük is tüstintleg a nyakolaje rént lötkik a szavazatot, oszt elkesztik a gégájokat szorgalmatosan kenegetni, akknek lett is sikere, mer izibe béruganyoztak. Az ital azut kihozta belőlök az érzist, oszt ekesztek danolni. A pohos Csokény vitte a ténnyort, ugy futta, mint egy sakál, hogy aszongya:

Repett fazik, barna fattyu,
 Magam vagyok az ágy alatt.

Na hát oszt a nótát magam is szoktam uzovalni, így oszt én is futtam véllök egyjütt sajtékezőleg. Jártá oszt a nóta tovább is kegyetlen gyönyörűn. Vigtíre, mikor beleférattunk, aszondom a cimboráknak, hogy na most ide füájjetek, még ijert nem faggyuztatok, mihóta az agyaratok kihatott, mer mir azir, hogy mikor a

Elővirágból legizlésesebben kőtött hál és estélyi esekrok, szinjadi virágajándékok és koszoruk a legszebb kivitelben készülnek az Ibolya Virágcsarnokban Szent-Anna-utca 5. Tulajdonos: Hudák Edéné.

tölu gyanezen celokra 14.300 koronát tudott ki-
eszközölni. A kamara tiszta vagyona 415.806
korona, a nyugdíjalap vagyona 170.000 koro-
na. Ez utóbbi az év folyamán 11.800 koroná-
val gyarapodott.

A most bemutatott számadásokkal a ka-
mara új aerájának — Szávay Gyula titkársága
— első tíz éve zárul s kiálkozik az alkalom,
hogy néhány számadattal ezt az évtizedet és
az előtte letelt évtizedet összehasonlítsuk.

A kamara területe ugyanaz volt mind a két
évtizedben.

A kamara vagyona az előző (1892—1902)
évtizedben 167.816 koronáról 161.182 koronára
fogyott le. Csökkent 6700 koronával.

A következő (1902—1912) évtizedben 161
ezer 182 koronáról 415.806 koronára emelkedett.
Gyarapodott 254.642 koronával.

A nyugdíjvagyon az előző (1892—1902) év-
tizedben 45.260 koronáról 87.697 koronára emel-
kedett. Az évtized gyarapodása 42.437 korona.

A következő (1902—1912) évtizedben egyik
tisztségviselőnek 18.000 korona végkielégítéssel tör-
tént ellátása folytán a 69.697 koronára csökkent
alap felemelkedett 169.870 koronára. Az év-
tized gyarapodása 100.173 korona.

Kamarai illetéket beszédett az előző év-
tized összesen 363.753 koronát. A most le-
folyt évtized 662.002 koronát, tehát 300.000
koronával többet. Az évi átlag az előző év-
tizedben 36.370 korona, a most lefolytban 66
ezer 200 korona volt. Az utóbbi években 90
ezer koronás lítiagra emelkedett. (Az illeték kulcs
csak 1%-kal emelkedett, ennek az emelésnek
6 évre összeszámított eredménye az előző év-
tized átlagai szerint csak 72.600 korona összes
bevételei emelkedést involváltak volna.)

Szakoktatási, iparfejlesztési és munkásjóléti
celokra áldozott az előző évtized összesen 81
ezer 690 koronát. A most lefolyt évtized a ka-
mara saját pénzárából 116.000 koronát, kies-
között kormánysegélyekből 146.000, összesen
262.000 koronát. (Ebben az ipari államsegélyek
nem foglaltak be.)

Ezek a számadatok azt mutatják, hogy a
most lefolyt évtized a kamara nagyarányú fej-
lődésének és velejáró hatalmi megerősödésének
s magasabbrendű feladatokra való kibontakozá-
sának évtizede volt. Mutassa meg ennek ered-
ményeit a következő évtized.

A „DEBRECZEN“

eredményes hirdetésért
számos debreczeni és vi-
dégi jönevű cég köszö-
nét fejezte ki lapunknak.

nyáron Tornyai János költő cimborám Szobosz-
lótul nálam járt vizikibe, megtanított engem is
kötöni, oszt esztet a szip verset kötöttem la:

Az én lovam, a vin Pajkos,
Olyan, mint a fiatal kos.
Neki megyen fünek, fának,
Lámpavásnak, vin kofának,
Ihajja!

Ha meg a nyeregbe ülök,
Én hajtánám, mégis ü lök.
Ugy repülök rulla sokszor,
Mint az elhajított bocskor.
Ihajja!

Mikor irdeklek a lócsesél,
Még rám kacsint, hogy: «Ne köccs fel!»
Mer lefekszik az ebatta,
Mihelyt a hám szűgyön kapta.
Ihajja!

Na hát mire esztet elszavaztam, mán akko-
rára a cimboráknak nimej riszit úgy elfogta az
ézis, hogy rimitón. A pisze Galgóczinak még
az könyvei is potyogtak a szemiből, oszt hogy
az órajuka az ég felé áll, mán azt hittem, hogy

Khuen, a békeapostol.

Tanácskoznak odafönn a miniszterek.

— Fővárosi tudósítónktól. —

Gróf Khuen-Héderváry Károly miniszterel-
nök ma reggel már korán megjelent hivatalában.
Előbb magánlakásán az orvosok látogatását fo-
gadta, akik egészségét s meggyógyult szemét
a legjobb állapotban találták.

Később Bécsből érkezett külön futár je-
lentkezett a miniszterelnöknél, majd a minisz-
terium előadói tették meg jelentéseiket.

Délelőt 10 órakor a kormány minden tagja
egybegyűlt a miniszterelnöknél, aki miniszter-
társait informálta bécsi utjának eredményeiről.
A kormány tagjainak ez a konferenciája nem volt
hivatalos minisztertanács, amelyről jegyzőköny-
vet vesznek föl s amely határozatot hoz, hanem
csak miniszteri értekezlet, amelynek a célja in-
formáció s a helyzet megvitatása volt. A kon-
ferenciának már ez a jellege is, kizárta azt a
lehetőséget, hogy a kormány ma a helyzetet
illetőleg döntő határozatot hozhatott volna.

A miniszterelnök éllítotag az ellenzék min-
den követelésére hozott valamit Bécsből, a kér-
dés csak az, hogy a pártok beérik-e vele? Ed-
dig az ideig még nem történt diszpozíció arról,
hogy a miniszterelnök mikor látogatja meg is-
mét az ellenzéki vezeteket. Annyi bizonyos, —
hogy holnap ismét Bécsbe utazik, s újlag ki-
hallgatáson jelenik meg a király előtt.

A kabinet tagjai a mai miniszteri értekez-
leten összegezik a miniszterelnök békeakciójá-
nak eddigi eredményeit. A kormány csak ma van
abban a helyzetben, hogy az ellenzék által tá-
masztott követelésekről határozzon s ma álla-
pítja meg véleményét a felállított békefeltéte-
lek minden egyes pontjára nézve. A mai meg-
állapodások tehát a kormány végleges állas-
foglalását tartalmazzák. A tanácskozás csak a
katonai kérdések körül forog s ezek közül is
csak kettő lényeges és eldöntendő még pedig
egyik a póttartalékosok behívásának dolga, a
másik viszont a szolgálati nyelvnek a katonai
büntetőperrendtartás 80-ik szakaszában foglalt
kérdése. A véderőjavaslatjal kapcsolatos többi

ellenzéki kívánságra nézve semmi nehézség nincs.

A kormány ma ebben a két kérdésben fixi-
rozza a maga álláspontját, amelyet a miniszter-
elnök legközelebbi audienciáján öfelsége elé fog
terjeszteni.

A király elhatározásától függ a békeakció
további sorsa.

Hogy tehát fog-e újra tárgyalni az ellenzék
vezérével gróf Khuen-Héderváry Károly vagy
sem, ez ma még a jövő kérdése. A miniszter-
elnök minden valószínűség szerint holnap utazik
Bécsbe.

A miniszterelnök teljes mértékben bírja a
trónörökös bizalmát is, aminek Ferenc Ferdinánd
Bardolff ezredes után éppen most kifejezést is
adott. Gróf Héderváry legutóbbi bécsi tartó-
zkodása alatt azért nem volt személyesen a trón-
örökösnel, mert nem is készült hozzá.

A színész és a mozi.

A mozi, mint a színház veszedelme.

Legutóbb sorra látogattam egy csomó kü-
lönöző mozgósínházat; mindenütt a hazudo-
zásnak egy azt a szomorú képét láttam; min-
denütt azt tapasztaltam, hogy a kinó az em-
beriség alacsony ösztöneire számít és spekulál.
Mindaz, amit a színművészet évtizedes fáradsá-
gos munkájával elért, a kinóban egy perc
alatt illuzóriussá válik. Ibsen, úgy látszik, hasz-
talan élt, és a többi nagy drámaíró ugyan mit
keresnek ezen a világon? Mi a céljuk, mi mű-
vészeti törekvésük? Ugy-e bár az, hogy a szin-
házat elszínháziatlanítsák, ugyszólván emberibbé
tegyék s megfosszák minden hazug, pathetikus
póztól.

Ellenben mit mivel a kinó? Éppen ennek
ellenkezőjét. A rablóóvagramantika s a Kuni-
gunda-tragédiák rég elmúlt korszakát újból fei-
lézni, még pedig sikerrel, mert ismeri a maga
közönségét. Azt a közönséget, mely óránként
30 fillér belépő díj mellett tíz halott, husz akasz-
tott, harminc élve eltemetett embert láthat, to-
vábbá három összetört autót s néhány vonat-
kiskikást (természetesen a hozzátartozó csonka
hullákkal) láthat, s ennek következtében álma-
ban sem gondol arra, hogy komoly darabok ut-
ján zavartassa magát «műveltségében».

Hogy a kinóban a legsúlyosabb veszedel-
mek jelennek magára a színművészetre is, azt
nem nehéz belátni. A modern emberábrázoló

beléhull. Mindegyikőjük meg vót hatványozva,
csak éppen a félszemű Gyökös kezdett szun-
nyókálni, akkír ü rá máig is plezurozom az
apprehenciót, de azomba a pohos Csokány ütét
is litrehozta, mer jól nyakcsigán vágta az öklí-
vel, hogy figyelmezzik.

Kegyetlenkippen tecess a cimboráknak a
kötemény, oszt aszonták, hogy fojtassam. Igen
de, mondok, butujok vattok, hisz nem kötöttem
tovább; akkire a kehes Harsányi azt voksolta,
hogy rossz kötő az, akki félbehaggya a kötést,
mer megzárul alatta a tojás.

Na, mondok, megájjatok, hogy belém ne
zápujjik, kikötöm akki még híjja van, csak vár-
jatok ekkicsit. Azut maj ha kíz lesz, kinyom-
tattatom egy kőmbe egyéb históriákkal egyvel-
gest.

Na jó, ez eddig megvót, hejbe is hatták,
hanem hát a lett oszt belőle, hogy félbehattuk
az értekezletet, akki nagyon érvényes vót, mer
a koméknak nimej riszit tajigára kellett pakolni,
máskipp meg nem moccant a fődrül. Utójjá a
oszt magam is hazamentem.

Othon kegyetlen hízkelkedissel fogadott az
aszony, itelt is ojat főzött, akkit cudarul sze-
retetek: paczalt csinossal. Nem tom, mi rosszba
törkei a fejt az asszonyi állat, — így ma-

gamba — mer mir azir, hogy ha a fejrcse-
léd ramosolyog a firfijura, az asztat bé akarja
csapni; ennek is alkalmasint uj rokoja kék, —
vagy valami csinyt tett.

Mán mindegy, hát hogy veszekedis ne te-
gyik belőle, felhasználtam a jó alkalmat, oszt
kirukkoltam velle, hogy mihóta hozzám rugott
a lú, azuta kötőnek érzem magam, oszt kőm-
vet akarok írni.

Maj sóbálvánnyá változott az asszony a
csudálkozástul, oszt még elkezdte a fejemet ta-
pogatni.

— Nem cseréltik azt ki ides, mondok, akér
nizd meg, hogy egisz jól állok nyakba.

Aszongya: azt elhiszem, hogy nyakva van
kend, mer érzem a pirituszszagot, hanem azir
mégis csak csudálkozok, mer még ijen bolon-
dót sose mondott kend azalatt a harminc esz-
derdó alatt, akkit elszenvettem kend mellett.

Hátba csapom oszt teréfábul, mer kegyetlen
játkos vagyok. Erre tüstint megjuhászodott
Igy oszt mos mán egisz bizonyos, hogy kőm-
vet írok, mer annyira tetésen van bernem az
érisz, hogy muszáj belőle kiötygenteni egy fo-
rint árát.

Nagy Sándor

czukrácz

Péterfia-utca 46. szám.

Minden alkalomra!

Diós és mákos **pozsonyi patkókat** kalács és kuglópokát
60 fillértől feljebb árusít.

Megrendeléseket **pontosan** és legizlése

legfőbb törekvése ugyanis az, hogy minden különbséget és színházi pózt lehetőleg mellőzzön, hogy lehetőleg a való életet adja, vagyis, hogy még egyszer visszaéljünk egy szóval, melyet már számtalanszor visszaélünk: hogy differenciáljon. A kinó épp ennek az ellenkezőjét követeli a maga művészeitől, vagyis elsősorban jó mimikát. Nem szorul bővebb magyarázatra, hogy a jó mimikus még korántsem jó színész, s hogy ez megfordítva is áll. En nagyon könnyen el tudom képzelni, hogy egy színész, aki heteken át játszott kinófelvételek számára, teljesen elveszett a valódi színpad számára.

Még a legizmosabb tehetségeknek is hosszú időre lesz szükségük, míg a kinóban elsajátított rossz és művészetellenes szokásaiktól szabadulhatnak.

A debreceni Zenekedvelők Körének ötödik hangversenye.

A Kocián—Hammerstedt est.

Fényes és nagsikerű hangversenyt rendez ma este a debreceni Zenekedvelők Köre. Az ötödik hangverseny programja már magában véve is meglepetés Debreczen zenei intelligenciája számára.

A hangversenyt műsorán Kocián Jaroslaw világhírű hegedűművész és W. Hammerstedt János, a debreceni Zenede tanára szerepelnek. Kociánt előre reklamirozni teljesen felesleges. Ze ne érte ember előtt elég kimondani a nevét, hogy izgatással tekintsen a mai est szenzációja elé. Kociánt megnyerni egy debreceni hangverseny programjához igen nagy dolog és igazán elismerés illeti meg a debreceni Zenekedvelők Körét, hogy alkalmat nyújtanak Debreczen zenei világának a z ö művészetében gyönyörködni.

*

A mai hangverseny részletes programja különben a következő:

A debreceni Zenekedvelők Köre 1912. évi február hó 12-ikén, hétfőn este 8 órakor a Bika szálló dísztermében tartja az 1911—12-iki évadban V-ik hangversenyét. Közreműködnek: Kocián Jaroslaw hegedűművész, W. Hammerstedt János zongoraművész.

I.

1. A D'Ambrosio: Hegedűverseny, H moll, op. 29. (Első bemutatás.) a) Grandioso, molto moderato e sostenuto. b) Andante. (Lento.) c) Finale. (Allegro.): Kocián.

2. Mozart: C moll ábránd. (Szerzette 1785-ben.): Hammerstedt.

3. Bach: a) Largo. b) Allegro assai: Kocián

II.

1. a) Beethoven—Busoni: Ecosaise. (Skót tánc.) b) Burkhardt: Rondo.: Hammerstedt.

2. a) Kocián: Intermezzo pittorese. b) Suk—Kocián: Szerelemi dal. c) Sevcik: Holka modrocká. (Kékszemű leány.): Kocián.

3. Liszt: Lucia-ábránd: Hammerstedt.

4. Wieniawski: Faust-fantázia: Kocián.

Kezdeté pontban 8 órakor. Előadás alatt az ajtók zárva maradnak. Tagok belépő-díjat nem fizetnek. Napi jegyek Hegedűs és Sándor könyvkereskedésében kaphatók 5, 4 és 2 koronáért. Az I. és II. rész között 5 perc szünet

SZÍNHÁZ.

Ma este B) bérletben:

NŐK KEDVENCE.

Színházi műsor:

Szombat: «Nők kedvence», bohózat. B) bérlet.

Vasárnap délután: Drótos tót, operett.
Vasárnap este: «Ördög», vígjáték. Szünet.
Hétfő: «Csitri», vígjáték. Szünet.
Kedd: «Artatlan Zsuzsi», operett. A) bérlet.
Szerda: «Eleven ördög», operett. B) bérlet.
Csütörtökön: «Nők kedvence», bohózat. C) bérlet.

Péntek: «Gésák», operett. A) bérlet.
Szombat: «Rablólovag», színmű. B) bérlet.
Vasárnap este: «Rablólovag», színmű. Kis bérlet.

NŐK KEDVENCZE.

(Bemutató előadás a debreceni színházban.)

Piros színlapos előadás volt ma este a debreceni színházban. És a piros színlap, úgy látszik, hogy még mindig elég jó — reklám Debreczenben, amennyiben a színház zsúfolásig megtelt. Szóval a piros színlap még mindig hódít, amit bizony — bár a világ minden kincseért sem akarunk erkölcsbiráknak látszani — nem irhatunk a debreceni publikum intelligenciájának a javára.

Mi a magunk részéről már régen belenyugodtunk abba, hogy a színház üzlet és nem is akarunk jeremiádkat írni az általunk mindenestre nagyrabecsült szent erkölcs és prudenciária nevében. Így tehát nem rójuk meg Zilahyt érte, hogy a «Nők kedvence»-t színre hozatta a közönségnek, úgy látszik, látatlanban is tetszett — no mert izgatta a vörös színlap — és ez a fő. Fő pedig különösen üzleti szempontokból, amelyeket semmiesetre sem lehet mellőzni. Megtehetné hébe-korba Zilahy, hogy egészen nyugodtan hozhatna fehér darabot színre piros színlappal. Talán észre sem venné a debreceni közönség. A fő a piros színlap.

A «Nők kedvence» különben egy cseppet sem «szegény» kochovériákban, de megnyugtatóan megjegyezhetjük, hogy szellemes pikantériában sem «dus». A legfőbb mindenesetre az, hogy a debreceni közönség élvezetes estét szerzett magának a «Nők kedvence»-vel. És legyen mindenkinek a saját hite szerint: marépság egy cseppet sem haládatos földadat erkölcsöt predikálni. Csak hadd szórakozzák a mi kedves publikumunk is a saját belátása szerint. Ha mi rajtuk állana, mi bizony nem nagyon kultválatnánk az ilyen Nők kedvence-fajta bohózati silányságokat.

Talán nem is érdemli meg a «Nők kedvence», ez az Engel és Horst urak gyárából kikerült alkotás, hogy komoly, művészi szempontból felfogott kritikát mondjunk róla. Engel és Horst uraknak sem volt ez bizonyára az ambíciójuk és mi sem ambicionáljuk az ő iparterméküknek a megkritizálását.

A debreceni színház kifogástalan, összevágó előadásban hozta színre a Nők kedvencét. Kassay Károly főrendező precíz munkát végzett a darab beállításával. Bérczy Ernő új és kedves színekben csillogtatta előttünk tehetségét. Kassay egyszerűen rajzolta meg pompás karikatúráját. Sikertől alakítást produkált Kemény Lajos és Deésy Alfréd is. Virányi Sándorról megállapíthatjuk, hogy nagyon is középszerű színész, a kinek egyedüli érdeme az, hogy természetesen akar beszélni. Elemében volt Csige Böske a mai bemutatón. Fabinyi Felicia is nagy igyekezett: és jóakarattal játszotta meg a nem neki való szerepét. A bemutató est közönsége különben

nagyon jól mulatott és valószínűleg «kellemes hangulattal» távozott a színházból. Amin nem is lehet csodálkozni. Hiszen piros színlapos előadás volt a debreceni színházban. (—)

Nők kedvence. Ma este kerül színre másodszer a «Nők kedvence» című pompás piros színlapos bohózat, mely a tegnapi előadásával nagy sikert aratott. A kitünő újdonság állandóan derűtségben tartja a közönséget szellemes és ötletes jeleneteivel. T. Csige Böske, Papp Etelka, Fabinyi Felicia, Császár Kamilla, Uthy Gizella, Guthy Sári, Virányi Sándor, Bérczy Ernő, Kassai Károly, Ligeti, Deésy és Kemény tehetségük legjavát viszik a színpadra a siker érdekében.

Vasárnap délután. Vasárnap délután mérsékelt helyárrakkal 3 órai kezdettel a «Drótos tót» operett kerül színre, melyben Borbély Lili, Belezna Margit, Torday Erzsébet, Csanády Irma, Kassay, Deésy, Ligety, Falussy, Székely Békés és Kelemen játszanak nagyobb szerepeket.

Hegedűs Gyula vendégjátéka. Hegedűs Gyula vendégjátékai iránt kiváló nagy az érdeklődés. Az országos nevű művész vasárnap este az «Ördög»-ben a címszerepét, hétfőn pedig a «Csitri»-ben Delonay szerepét játssza el. Hegedűs, ki ezúttal vendégszerepel először a debreceni színtársulattal a társulat tagjai meleg ovációban kívánják részesíteni. A kitünő művész vasárnap délután a gyorsvonattal érkezik. A pályaudvaron a társulat küldöttsége fogadja, majd utána a színházban tartanak az «Ördög»-ből részletes próbát. Az igazgatóság ezúton hívja fel a vidéki közönség figyelmét hogy jegyeikről idejekorán gondoskodjanak.

Művész délután a színházban. Egy minden tekintetben elsőrangú és nagyszabású művész előadásban lesz része a debreceni közönségnek február 14-én délután amikor is a debreceni rendőrszűzviselői kar rendez egy páratlanul gazdag műsoru «Művész-délután»-t, melyben ugyiszólván az összes debreceni művészek fognak közreműködni. A rendezőség eddig a következő művészeket kérte fel a működésére. A városi színház részéről: Zilahyné S. Vilma, Borbély Lili, Belezna Margit, T. Csige Böske, Vajda Ilonka, Torday Erzsébet, Zilahy Gyula, Falussy István, Kassay Károly, Ligeti Lajos, Székely Máthé Gyula, Mártonfalvy György. — Bonbonniere részéről: Brothers Herbert világhírű angol ének és táncművészek, Miczi Kova fűtőművész és Pásztor Zoltán komikus. — A Hajnal-Mulató tagjai közül: Röder Mici, Sziklai Benő, Léva Farkas Pál komikusok. — Továbbá Kiss Béla, Magyar Imre és fia, Rácz Károly és fia, Veress Tóni és fia cigányprimások teljes zenekarral. — Jegyeket a színházi pénztár előre árusít.

Szintelen riportok.

Strófák a farsangból.

1.

A maffla-szigeten.

Egyedül hallgatom tenger mormolását,
Parketten szökellő lakkcipők csuszását,
Egyedül, egyedül, az ifjuság körül,
Ebben a nagy bálban,
Hacsak itt nem lebeg soffór-ösöm lelke
Az eget csapkodó benzín illatában.

2.

A sikerült bál.

Gyere be, rózsám, gyere be,
Csak magam vagyok idebe,
Három cigánylegény hegedűt
Csak magam járom egyedül.

3.

A Royal előtt.

Elmegyek a Royal mellett,
Jaj de szépen keringhetnek.
Valamikor régesrégen
Volt egyszer egy frakkom nékem,
Lakkom is volt, klakkom is volt.
De zálogba ott tartotta
Az a kis bolt.

A kártya és a rendőrség.

Egy fiatal banktisztviselővel történt. — A bátyja megfogta az utcán és ezer koronát adott át neki.

— Nesze fiu, fogd ezt a pénzt és vidd be a bankba. Sajnos, én nem mehetek be. De vigyázz, hogy el ne veszítsd.

— Ne félj semmit.

Az ifju bankhivatalnok, aki a kártyabankot jobban ismerte, mint a pénzváltó bankot, természetesen azonnal az egyik kávéház szepáréjába sietett. Javában folyt a bakkarat és a fiatalember nagy szenvedélyűen dobálta a szászokat. Hol nyert, hol veszített, de azért néhány óra múlva sikerült az ezer koronát elusztatni.

Még vagy félóraig ténfergett a kártyaszobában, a zután busan ballagott haza. A bátyja már otthon volt.

— Na betetted? — tudakolta.

— Be ám.

— És ennyi ideig tartott a dolog? Hamarabb is hazajöhettél volna.

— Nem olyan sürgős. Most is ráérsz megtudni, hogy — elvesztettem.

Sápadtan szólt a bátyja:

— Hát miért nem jelented a rendőrségnek? Talán még megtagadják valahol az utcán.

A fiatal bankzseni nevetve mondta:

— A rendőrségnek jelentsem? Hiszen azok úgy is tudják. Az egész idő alatt egy rendőrtiszt volt a bankár civilben.

Nem varrunk,
nem vasalunk.

Debreczeni szabók a pesti szabók ellen.

Mindenképpen helyes és indokolt akciót indítottak a debreczeni szabóiparosok a fővárosból ideözönlő szabó-cégek portékái ellen. Kimondták, hogy minden eszközzel, amely a rendelkezésükre áll, lehetetlenné teszik, hogy fővárosi szabónál csináttassanak férfiruhát a rendelők.

Gyakran mesélik tudvalevőleg, hogy budapesti szabócégek utazói jönnek Debreczenbe s éppen az előkelő közönség körében nagyszámú megrendeléseket vesznek fel. A helybeli iparosok, míhelyt ezt észreveszik, megteszik nyomban a feljelentést, a rendőrség az utazót meg is bünteti, de másnap már ismét bekukkant egy fővárosi cég képviselője és ami megrendelést a másik itthagytott, azt összeszepti ő.

A debreczeni szabók ezért elhatározták, hogy a szervezkedés eszközeivel fogják a közönséget magukhoz kötni. Ezért az összes debreczeni szabó iparosok ki fogják mondani, hogy azt az ügyvédet, a rivost, kereskedőt, iparost, aki Budapesten dolgoztat, szabó egyáltalában nem támogathatja, ott nem vásárolhat, annak a munkásságát igénybe nem veheti. Egyben határozatilag kötelezik magukat, hogy Budapesten készült ruhákat nem javítanak, nem foltoznak, nem vasalnak. Ezt egyrészt saját érdekükben kell megtenniök, másrészt megköveteli ezt a reputációjuk is, mert megaláznak velük, hogy a közönség Budapesten varrasson s a debreczeni szabókat csak foldoztatásra használja fel.

A szabók egyuttal a közönség jóindulatához és lokálpatriotizmusához is folyamódnak, hogy ökele nisztenziójuk körülbástyázásában segítsék, anélkül, hogy ezekre a bojkottszerű eszközökre legyenek kénytelenek sort keríteni.

**Mindenféle
Nyomtatóvagyokat
olcsón készít
HOROVITZ ZSIGMOND
Könyvnyomdája
Barabos-utca 7. sz. a.**

Széngázmérgezés
a Nyil-utcán.

Egy öreg asszony tragédiája.

Nem mulik el tél anélkül, hogy a széngáz meg ne követelné a maga áldozatait. A befűtött kályha fűtött be az éjszakán örökre egy jobb sorsra érdemes debreczeni öreg asszonynak, akit megölt a széngáz.

Nyil-utca 124. szám alatt lakott már régóta egyedül özv. Kaszás Ferenczné, született Tordai Sára. A szegény öreg asszony magára hagyatottan végezte el a szegényes háztartása körül teendőket. A napi munkában kifáradva tért nyugvóra tegnap este. Előzőleg azonban jól befűtött kőszénnel a kályhájába.

Szerencsétlenségére a kályha ajtaját elfelejtette jól becsukni. A kis szoba levegője nem sokára mérges széngázzal lett telve. Özvegy Kaszás Ferencznét hamarosan megölte a gyilkos kis szoba levegője.

Még csak fel sem tudott tápázkodni a fekvőhelyéről. Minden kin nélküli, csendesen elszenderült. Sokat panaszkodott életében a szegény öregasszony, hát legalább panasz nélküli halt meg.

Kaszás Ferencznének egyetlen hozzátartozója, a leánya Budapesten lakik. Ő segítette eddig az édesanyját. Az öreg asszony azonban mindig kicsinyelte a segítséget. «Sokat kell dolgozni öreg létemre» — emlegette. «Nagyon nehéz az élet, gyermeki hálára soha se számíton az ember.» Most már megszűnt örökre panaszkodni szegény Kaszás Ferencznél.

Ma reggel feltűnt a vele egy házban lakóknak, hogy az öreg asszony szokása ellenére még 9 órakor sem kelt fel. Gyanusnak találták a dolgozó s ráörték az ajtót. A szobából fojtó levegő csapta meg azokat, akik bementek Kaszás Ferencznéhez. Ott feküdt az ágyban halva.

Az esetről a rendőrség értesítette leányát, a Budapesten lakó Tóth Józsefnét.

Kacérkodás a halállal.

Tréfa, vagy öngyilkosság?

Különös öngyilkossági kísérlet történt tegnap délután a Lorántffy-utca 46. szám alatt. — Egy fiatal leány akarta magát megmérgezni azért, mert szülei és testvérei állítólag rosszul bántak vele. Azonban ez nem valószínű, mert a leány nagyon különösen viselkedett kihallgatása alkalmával.

A Lorántffy-utca 46. számú házban lakik Kovács Julia 16 éves napszámosleány a szülei-vel és testvéreivel egy kis lakásban. Rendesen dolgozott és szorgalmas leánynak ismerte mindenki.

Az utóbbi időben azonban nagyon különösen viselkedett.

Tegnap délután hozzátartozói valami nyöszörgésre lettek figyelmesek. Kufálták, hogy mi lehet az és így találták meg Kovács Julit az egyik sarokban. Mellette egy üres csupor volt a földön. Mindjárt rosszat sejtettek és azonnal értesítették a mentőket, kik beszállították az öngyilkosjelöltet a kórházba. Ott azonban elkezdett nevetni és látszott rajta, hogy nincs semmi komolyabb baja. Ozory István ügyeletes rendőrkapitány hallgatta ki és mikor megkérdezte tőle, hogy miért akart öngyilkos lenni, azt felelte:

— A szüeim és testvéreim nagyon rosszul bántak velem, azért akartam meghalni...

— Mivel akarta magát megmérgezni?

A leány erre habozott és sehogysem akarta megvallani, hogy micsoda folyadék volt a csuporban.

A rendőrség a csuprot le foglalta és a városi vegytisztító hivatalba küldte, hogy vegy-

elemzés után állapítsák meg, miféle szer lehetett benne, mikor a leány kiitta.

Az is meglehet, hogy csak a szüleit akarta megijeszteni, azonban az sincs kizárva, hogy valaki becsapta vele, mert semmi kárt nem tett benne.

A rendőrség megindította az érdekes öngyilkosság ügyében a nyomozást.

Öngyilkos siketnéma.

A lámpagyújtató felfedezése.

Ismét megszapordott egy szerencsétlen áldozattal a halál önkénteseinek a száma. Napról-napra többen állanak be ebbe a régióba a társadalom minden rendű és rangú rétegeiből. Legújabbban is egy érdekes öngyilkossági esetről értesülünk lapunk zártakor. A tolt ilyenkor már nehezebben forog a kezünkben, azért mégis filozofálni kezd a gondolkodó agyvevő, amikor ilyenkor megrendítő tragédia toltul a szemünk elé.

Mi lehet az oka az öngyilkosságok rohamos szaporodásának? Miért menekülnek egyre többen és többen a halál karjai közé? Olyan kérdés ez, amire nagyon nehéz volna kielégítő választ adni.

A halál legújabb önkéntese egy szerencsétlen siketnéma. Igazán nem nehéz elgondolni, hogy nem bírta elviselni az életet. A mai életviszonyok között még az egészséges, ép embernek is fenntartania magát. Hát még a siketnéma?

Éjféli tájban egy lámpagyújtató talált rá az öngyilkos siketnéma a Barna-utca egyik zugában. Mentőkért telefonált, akik az öngyilkost beszállították a kórházba. Mivel siketnéma, nem lehetett személyazonosságát megalapítani. Az öngyilkos állapota súlyos. Valószínű, hogy nem éri meg a reggelt. Az öngyilkos siketnéma 20—22 éves, iparos kinézésű.

Négy napig
a ravatalon.

Mi történt Szegeden?

Papp Illés vasuti aljtisztnek, aki Szegeden lakik, meghalt a felesége: Csobai Mária. Az altiszt görögkeleti román vallású és ugyanolyan vallású volt a felesége is. Amikor az asszony meghalt, Papp Illés a görögkeleti szerb parókia-
ra ment, kérve, hogy elhunyt feleségének adják meg a végtisztességet.

Szegeden nincs görögkeleti román egyház. De a görögkeleti szerb és a román egyház között liturgiában nincs különbség; csupán a nyelvben különböznek. Sevizt Lázár szegedi görögkeleti szerb lelkész azonban kijelentette, hogy nem teheti el a halottat, hanem hozassanak román papot. Csanádmegyében van legközelebb görögkeleti román hitközség, de hiába táviratoztott oda az altiszt, a pap nem jöhetett.

Három napig feküdt így temetetlenül az asszony, s a férj arra gondolt, hogy minden egyházi beszterelés és dísz nélkül kell eltemetnie, amikor valaki azt tanácsolta hogy forduljon Barmos György ferencendi gárdián, alsóvárosi plébánoshoz, az majd eltemeti. Így is történt.

A katolikus papnak kellett eltemetni az asszonyt a római katolikus egyház szertartása szerint, csupán azért, mert a görögkeleti szerb lelkész nemszereti a görögkeleti román egyházat.

— **Halálós tréfa.** Szatmárról jelentik: Batarcs községben Dávid György suhanc azzal a szándékkal állított ki az utcára, hogy egy arra jövő lakodalmos menetet megijesszen. Magával vitte fegyverét s amikor a lakodalmosok feltűntek, lövöldözni kezdett. Az egyik golyó a lakodalmos menethez tartozó Csorba Péter fejébe fúródott, aki nyomban szörnyethalt. Dávidot letartóztatták.

— **A hatalmak és Kína válsága.** A német kormány röviddel ezelőtt azzal a kérdéssel fordult a washingtoni kormányhoz, minő magatartást szándékozik az Egyesült Államok kormánya a kínai események irányában elfoglalni. A washingtoni külügyminisztérium erre az ottani német nagykövetség jegyzékét nyújtott át, amely kifejezi, hogy az érdekelt hatalmasságok közt történetesen eszmészerűen kitűnt, hogy mindnyájan egyet értenek, hogy a mostani körülmények között célszerű ragaszkodni a közös cselekvés politikájához. Az Egyesült Államok kormánya előtt ennélfogva természetesen tetszik, hogy a hatalmak eddig közös egyetértésben nemcsak külön akcióitól és Kína belügyeibe való beavatkozástól tartózkodtak, hanem teljes összhangban jártak is el, azzal a kölcsönös biztatással, hogy Kína szuverenitását tiszteletben tartják. Az Egyesült Államok kormánya, ama szigorú semlegességre való tekintettel, amelyet eddig a Kínának adott kölcsönök tekintetében követtek, a jövőben is állampolgárai részéről Kínának adandó kölcsönök csak abban az esetben fog jóakarattal látni, ha azt tartja, hogy ezek az esetleges kölcsönök tisztán semleges célokat szolgálnak.

— **Álarcos vonatrablók.** Newyorkból jelentik, hogy ma reggel álarcos rablók feltartóztatták a Rock Island egyik vonatát, lekapcsolták a posta- és expressz-kocsit, felfeszítették a pénzes szekrényt és mintegy 240.000 márka zsákmánnyal eltűntek. Az utasokat nem bántották.

A vihar.

Összeesésből fordította ROBERT OCSKAI

Folytatjuk

— Kegyelmes urunk — kezdte az öreg ur félig hangosan, száraz, lendület nélküli beszédmodorában, — mint a város, az egyetem és a különböző egyletek és szervezetek képviselői, a városunkban legutóbb történt sajnálatos események következtében... igaz polgári kötelességünknek teszünk eleget, mikor mélt. excellenciádhoz fordulunk.

A tábornok kissé előrebillentette fejét, úgy hogy lágy, kővér és piros nyaka, mint a kocsyonya feküdt a díszes vörös galléron. Szemei rejtelmes határozottsággal világoztak és hideg, szürke, üveges színűben fürge és alattomos gondolat villogott, mély valahogy ezt mondta:

— Ismerlek benneteket, mind... Engem nem vesztek le a lábamról... Tudom ugyanis előre, mennyi az, amit nekem mondhattok és azt is, amit felelni fogok. A földolog pedig az, amit én felelek. — ha, amit nekem itt elmondtatok, még oly jogos és méltányos is.

Hódítóan fölényes pillantása, mély e gondolatra kigyuladt, az aszott öreg urat, a hírneves tudóst láthatóan kizavarta nyugodt lelkiségéből.

— Reméljük, excellenciás urunk minden lehető intézkedéssel meg fogja akadályozni, hogy hiábavaló vérontás történhessen.

Az öreg ur elhallgatott és hirtelen sápadt lett; csontos ujjai észrevehetően remegtek. A tábornok még mindig ugyanazon helyzetben, óriás, szürke, tar fejét oldalhajlítva, egy pillanatra még hallgatón nézett rá. Mintha valamire várt volna, aminek még el kell hangzania. Aztán gyorsan felemelte fejét, állati kis szemei felcikkáztak és az arca biborvörösre vált.

— Tudtukra kell adnom uraim, hogy a ruházott meghatalmazás folytán és a nagy felelősségre való tekintettel, melylyel a hazának és urunknak, a cárnak tartozom, még ha más-

ként szeretném is, azon lázadó kísérletek elfojtásánál, melyek a köznyugalmat és magát az állam létét is veszélyeztetik, a legvégső eszközök alkalmazásától sem szabad visszariadnom.

— Excellen... — szólta meg egy nagy izzadó vörös ur, felemelve gyűrűkkel ékes, csodaszép kezét.

— Kérem, ne szakítsanak félbe! — szolt a tábornok azzal a meg nem ingatható hittel, hogy ez bizonyosan nem fog megtörténni és aztán szárnyaló hangossággal folytatta:

— Mindent, ami hatalmamban állott, megtettem, a lázadók azonban kitarának örületes terveik mellett. Csak azt tanácsolhatom íéhat önöknek, vessék latba — bizonyára nem csekély — befolyásukat annak érdekében, hogy az egész társaság megadja magát... még pedig

— Azt nem tehetjük meg! — mondta Lawrenko hirtelen és váratlanul.

— Ah ugy! — kapta fel a szót a tábornok. Ugy látszott, nem is csodálkozik a közbeszóláson de még örül is neki. — Tudom erre nem képesek... Tiltakozó határozatot hozni, a kormány intézkedéseit nyíltan gáncsolni, művelten tömegeket felingerelni — ezt tudnak önök: de támogatni a kormány munkáját, hogy leküzdhesse a lázadást és a közélet csendjét és nyugalmat ismét helyreállítsa — erre önök képtelenek magukat rászánni.

— Exc... — vágott közbe ismét a gyűrűs vörös ur.

— Mit akarnak tőlem tulajdonképen? — folytatta a tábornok mind hangosabban, ingerültebben és már lilába váló arccal. — Talán szabadjára hagyjam a várost és az arzenálokat, hogy ezen a módon a legjelesebb támogatója legyek a lázadásnak?

Rövid hallgatás állott be; mind érezték, hogy nagy vastag fal terpeszkedik közöttük, melyen lehetetlen volna áthaladni. Semmit sem tudtak mondani, mert csak ezt mondhatták volna:

— Igen, azt kérjük, — halasztás nélkül mondjon le a maga és társai részéről minden előjogról, kedvtelésről, uri életéről, és adjon részt a többieknek belőle, amint hogy az őket megilleti.

De nyilvánvaló lehetetlenségnek érezték, hogy ilyvalamit mondjanak, megtegyenek és ezért következtet be az üres, tompa mélaság, a fagyos hallgatás.

— Hiszen önök szószólói a forradalmároknak! Hát nem látják be, hogy az önmaguk tönkretetésén dolgoznak? — kezdte hirtelen és elfojtott hangjából most már érzés, panasza, aggodás és félelem szólt ki. Hiszen csak tegnap keült hurokra egy ilyen gonosztevő...

Mindenki hallott erről és tudta, hogy az elfojtott merénylőt a palota udvarán agyonölték és teteme egész nap ott feküdt a tábornok ablaka alatt. Lawrenko elképzelte az impozáns, kővér aggyasztánt tábornoki egyenruhájában, nagy érdemrendjével a nyakában, amint többször az ablakhoz lépett és szerencsésen levert elienségének eltörzűt, fájdalmas hulláját nézte.

Nagy, vörös arcán bizonynyal ádáz győzelem, állati öröm, dühödtt gyávaság és az a szív szorító érzés fénylett, melyet azután érez az ember, hogy szétaposott egy kigyót, amely őt majdnem megmarta. A «másik» halott volt, 5 azonban élt; de másként is történhetett volna és talán másként is jön egyszer. Akkor a tábornok lompos teste mint véres hústömög fog heverni valahol kint, a kövezeten. És ki a megmondhatója, nem-e leskelődik már egészen közel, láthatatlan és hangtalanul a kéréhetetlen boszu, — a halál? Egész váratlanul halálos biztossággal dördülhet el egy irgalmatlan lövés, vagy felrobbanhat egy bomba és őt is ugyanolyan formátlan, iszonyu csonkká rontsolhatja, mint amilyen az ismeretlen ember, aki megölte feküdt az ablaka alatt!...

Ebben a pillanatban Lawrenko először látta világosan, tisztán a kormányzó elrontott életét. Élesen látta nagy félelmét, káprázatosan buja életének sivárságát állandó izgalmaival, lélekemésítő kegyetlenségével és egyéniségének korlátolt szerepével. Megállapította, hogy mindez élvezhetlenné teszi szabadságát és fenséges helyzetét egy hajszolt vad kinszenvedéses létévé süllyeszté.

A tábornok azonnal ismét felülkerekedett. Szürke, állati szemei mereven és álnokul csillogtak és a reát vér öntötte el; e pirtól feltűnően ütött el a halántékai körül megmaradt

fehér haja. Kitészett, hogy boszút akar állani pillanatnyi gyöngesége és átszenvedett félelme miatt, amint mondta:

— Nincs több szavam, uraim! Időmet más ügyek igényelik, de kérem önöket, gondolják meg, — és hangja még magasabbra szállt, miközben mutatoujját, melyen vörös rubinköves gyűrű diszlett, is felemelte — hogy mindenki-vel szemben, aki bármily módon elősegíti a forradalmárok ügyét, kiméletlenül fogok eljárni.

Hamar megfordult és gyorsabban, mint kellett volna, eltűnt az ajtóban. Emélett széles kafa, mely feszengett az egyenruhában és zsiros nyaka, melyet válai közé húzott be, ujja elárulta előbbi aggodását és gyávaságát; úgy tűnt fel, mintha attól tartott volna, hogy hátútról ütést mérnek rá.

A kiküldöttek, egymásra sem nézve, lassan mentek le a széles lépcsőn és fekete kabátjaik csodálatosan szegényesnek és szürkének látszottak a fényes, márványos környezetben. Lawrenko előtt görnyedten és remegő ujjakkal a szónok, a hírneves tudós ment, akinek szűk, roskadt hirta együgyű, panaszos és megalázott érzései alatt lesújtottan húzódott össze.

— Ez hát a tudós az ő rengeteg eszével?! — gondolta el Lawrenko. A legkiválóbb beszédet tarthatta volna, gyönyörű színekkel festhette volna az igazságot és az emberséges érzület parancsát... Mit használ minden hire, képessége és tudása, ha az első igaz alkalommal baron! félelem szorítja össze a torkát, az életét remeg...

— És miként volna ez velem? — jutott hirtelen eszébe.

Elsápadt, mint röviddel előbb a hírneves tudós. Szomorúan fintorította el arcát, maga elé tekintve ment ki a palotából és megint a bulvárra hajtott.

Mikor a kocsit elgördült a grifi palotából, elhagyva a katonák szürke sorait és az ormótlan ügyes vonalát, óriás embertömög vette körül. Egy pillanatra úgy érezte Lawrenko, mintha minden kimozdulna a helyéből; a házak, a fák és templomok, az égbolt mind egybeáramlott a tömeggel. A napfényes kövezet eltűnt, a mérnök és az ezerfejtű, feketélő tömeg mint egy áradás magasán álló hullámai, ringott a házak falai között.

A kocsit nem folytathatta útját. A közelálló Lawrenkora néztek. Egy munkás öklével a ló szemei közé csapott és kiáltott:

— Semmirekerülő, hová nem mennél? Lawrenko kiszállt és gyalog háladt odébb a tömegben.

— Életveszélyről szó sem lehet — melengette bensőjét. — De különben mihez lássak? kérdezte fájdalmasan és nem tudott magának választolni.

— Visszamenjek a városházára? Értessitem a gyűlést további szándékaimról? — szakította félbe gondolatát, de aztán önkéntelen undorban visszatámasztotta intett a kezével, bánatosan kapaszkodott fel egy kocsi a és tovább hajtott.

A bulváron vidám fiatal hangok fogadták. Az első arc, boldog hevíletű szemekkel, zűrt hajfűrtök alatt, melyeken két sipka nyomult le a nyakig, a Kotsajewé volt.

— Ah, kedves jó barátom, ön is itt?! — kiáltotta Lawrenko pezsdülő, meleg örömmel és emellett ösztönszerűleg Sinotskára kellett gondolnia.

Kissé félreálltak, a tér széleire, ahonnan nem volt kilátás a kikötőre, de a páncélos szürke teste eléjük tárult a tenger távolából; az ércóriást nézték és Lawrenko azt kérdezte:

— Nos, mi van Sinotskával? Biztonságba helyezte?

— Igen, — felet kipirosodva és nagyon boldogan Kotsajew, mintha gondolni sem lehetne arra, hogy valaha, talán már igen hamar, elmuljon az ő szerelmes boldogsága.

— Te édes, fiatal lány, viszonlálak-e még? — gondolta Lawrenko szomorúan és maga előtt szegyenkezve. Szemei előtt ott lebegett a lány üde szépségű alakja, sugárzó, gyermeken boldog szemeivel és két félhosszu, tömött hajfonatával.

Folytatjuk.

Fülszöveg
VOITH GYÖRGY.

Neubauer János

sodronyműgyáros

a Stenczinger-ház lebontása miatt

irodahelyiségét és raktárát

a gyártelepre helyezte át.

Debreczen, Rétmalom-utca 4. sz.

KÖHÖGÉS

rekedtség és hurut ellen nincs jobb a

RÉTHY-féle pemetefü cukorkáknál

Vásárlásoknál azonban vigyázzunk és határozottan **RÉTHY-féle**et kérjünk, mivel sok haszontalan utánczata van.

Az eredetiek minden egyes darabján rajta van a **RÉTHY-név**.

1 doboz ára **60 fillér**. Mindenütt kapható.

Kartelen kívül.

MEZŐ ÁRMIN

épületefa, deszka és cserépkereskedése

Wesselégyi-tér 6. sz. alatt

(Berta-gözmalom mellett.)

Kartelen kívül, tehát olcsó árak.

Mindenkinek saját érdeke, hogy szükségletét nálam szerezzé be.

Ó csász. és Apost. ktr. Felségének legfelső elhatározása folytán.

A polgári jótékony célokra szánt

XLI-ik Csász. Kir. Államsorsjáték.

Ez az Osztrák birodalomban egyedüli törvényesen engedélyezett sorsjáték 21,146 készpénz nyereményt tartalmaz, 625,000 korona összértékben

A főnyeremény 200.000 korona

A nyeremények kifizetéséért a csász. kir. lottójövedék kezkesedik.

A húzás visszavonhatlanul 1911. február 15 é fog megtartatni.

Egy sorsjegynek ára 4 korona

Sorsjegyek Wienben a csász. kir. államsorsjátékok osztályánál, III. ker., Vordere Zolamtsstrasse 7. sz. a., továbbá a lottógyűjtődékben, dohánylőzsdékben, adó-, posta-, távirat- és vasúti hivataloknál, váltóüzletekben stb. kaphatók. Játéktervek sorsjegyvők részére ingyen adatnak ki. A sorsjegyek portómentesen küldetnek szét.

A csász. kir. lottójövedéki igazgatóság (államsorsjátéki osztálya).

Csak a Vulkán szén-vasaló jó!

A feneke nyílik, miáltal a hamu azonnal könnyen kihull. Minden más vasalóval szemben utólérhetetlen nagyszerű légvonat, úgy hogy nyolc perc múlva **használható** és állandóan egyformán tüzes. Közönséges faszénnel fűthető, még sincs széngáz! **Nem kell fújtatni, nem kell lóbálni, tehát csodásan tiszta és gyors vasalás!** A ruhák kiégetése vagy kezek megégetése kizárva.

Világzabadalom!

Ára szabadalmazott kézvédővel együtt: csiszolva **6.50 K**, nikkelezve **7.50 K**, elpusztíthatatlanul zománcozva **8.50 K**. Kapható minden vaskereskedésben és háztartási üzletben. Gyáros a világzabadalom-tulajdonos:

Arak és Fehér

Budapest, VIII. ker. József-körút 33. sz.

Telefon: 86-71.

Aranyéremmel kitüntetve Budapest 1911. Telefon: 86-87.

KEDVES EMLÉK-

tárgyat vásárolhat mindenki bármilyen alkalomra olcsó árért

HOROVITZ ZSIGMOND papírárukereskedésében
PIACZ- ÉS CSAPÓ-UTCZA SARKÁN, PIACZ-UTCZA 12. SZÁM.

Rendkívül nagy választékban vannak:

Levelező-lapok,

Díszes dobozos levélpapírok,

Díszes levelező-lap albumok,

Emlék-könyvek! a legszebb bársony- és bőrkötésben.

Üzleti- és másolókönyvek gyári árban kaphatók.

Názi ruhát abroszt, szervétát, ágylepedőt, dunnahajat, harisnyát stb.

Agytolltisztítás! Ruhaért küld és hazaszállít

MRABÉCZY Első Debreczeni

Gőzmosó, vegytisztító és Ruhafestő Gyár r.-t

Gyár és központi iroda: Széchenyi-utca 42. szám. Telefon: 323. szám.

Fiókok: Csapó-u. 30. Telefon 668. Katvan-u. II. Telefon 578.

Felvételi telep: Piac-u. 22. (Glück férdivat üzlet.)

Apró hirdetések.

Tíz szög 50 fill., mindegy további szög 5 fill.
Apróhirdetések előre fizetendők.

KIADÓ LAKASOK. Csapó-utca 10. szám alatt udvari lakás, az emeleten egy vagy két szoba butor nélkül kiadó. Értekezhetni Csapó-utca 10. az emeleten.

MÁJUS 1-RE EGY KISEBB SZABAD UDVART KERESÉK. KURUCZ BÉLA ÖTVÖS-UTCZA 51. SZ.

CZÉGTABLAK, különféle nagyságban, eladók Darabos-utca 7 sz. alatt.

CSIZMADIAMESTEREK FIGYELMÉBE! Csizma-szárba való erős papiros jutányos árban kapható Darabos-utca 7 sz. alatt.

GAZCSÖVEK különféle nagyságban eladó — Bővebbet a kiadóhivatalban

ELADÓ egy nagy üst, ipari célra különösen alkalmas Cim a kiadóban.

Zongorázik ön? 3 korona havi előfizetéssel legjobb és legújabb zeneműveket kölcsönöz Országos hangjegykölcsönző intézet, Andrassy-ut 47. Tessék prospektust kérni.

Nemi bajoknál, hügyesfolyás, tripper-kankónál csak a LARICIN CAPSULÁK, mint legbiztosabb orszert mindenki használja. 3 korona beküldéssel ingyen postaköltséggel szállítja.

ILLÉS ANTAL gyógyszerháza Szabadka.

Tokaji gyógyasszu

kitűnő gyógyszer

vérszegényeknek és lábbadozóknak

Négy feleteres postacsomagot 10 K ért.

frankó szállítással küld:

Nagy Testvérek

szőlőbirtokosok TÁLYA Tokaj-hegyalja.

Aki gyomorfájós, bélbeteg, étvágytalan, lesoványodáshoz hajlandós, használja a számos év óta jónak bizonyult **gyomorsót, Schaumann** gyógyszerésztől Stockerauban.

Aki szabályozni és erősíteni akarja tartani jó emésztését, használja a Schaumann-fele gyomorsót, tapasztalni fogja, hogy más szerek ellenében mily jól érzi magát.

Gyomorsó eltávolítja azonnal a fölösleges gyomorsavat és előmozdítja az emésztést. Egy doboz ára 1 kor. 50 fillér.

Gyomorsó-pasztilák kényelmes s kellemes, ugyanazon hatást teszik, mint a gyomorsó. — Ára tarsolyonként phiolával a 10 gyomorsó-pasztilával kor. 1.50. Postai szétküldés jegykevesebb 2 doboz megrendésnél — utánvétellel

Schaumann gyógyszerész
Stockerauban.

Kapható minden gyógyszerháznál.

APP HENRIK féle
MÉLYFÚRÁSOK
magyar részvénytársasága
BUDAPESTEN

Iroda: Gyár:
v. Bóthory-utca 3. / X. Kőbányai út 4y.
Telefon: 11416 (interurban) telefon: 15772

ELVÁLLAL
MINDENMÉLY FÚRÁSHAT

a legnagyobb mélységig
minden célra

Gyárt és javít
MÉLYFÚRÁSI GÉPEKET, SZERSZÁMOKAT
ÉS ESZKÖZÖKET.

Legjobb referenciák!

Schaumburg-Lippe Herceg

Beremendi

portlantcement és mészművei

Kereskedelmi igazgatóság:

PÉCS, Indóház-utca 42. szám.

Művek: **BEREMEND.**

Kitűnő minőségű és páratlanul szép színtű

portlandcement

és fehérmészgyártása,

valamint géppel zúzott kavics és nyers mészkő előállítására.

Évi termelés: 500,000 q portlandcement, 120,000 q fehérmész, 800,000 q kavics.

Portlandcementünk kiváló minősége mindentűt a legnagyobb elismerést vívta ki. A hivatalos szabványokat messze felülmúló minőségért szavatolunk.

Pontos és gyors kiszolgálás!

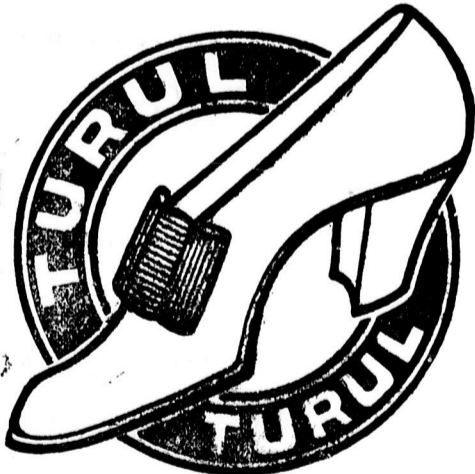
UTOLSÓ DIVAT!

Elragadó
ujdonságok

Báli- és Estélyi cipőkben

versenyen kívüli legolcsóbb gyári áron.

Telefon
691.

Telefon
691.

„TURUL” cipőgyár r.-t.

a monarchia legnagyobb cipőgyára!

Debreczen, Piac-u. 48. Lényegesen nagyobbított és modern stílusban átalakított üzlethelyiség. Árjegyzék ingyen és bérmentve. 120 fiókraktár bel- és külföldön.